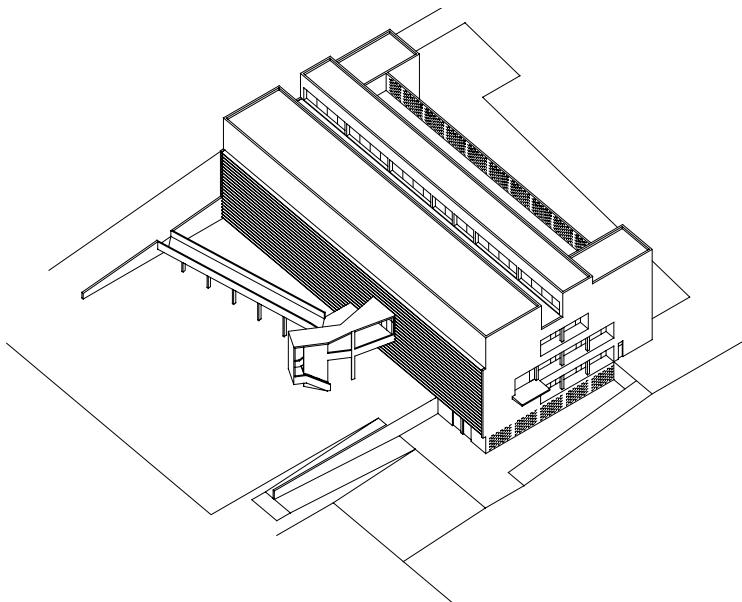

Biblioteca Rovira i Virgili a Tarragona

Jose Antonio Martínez La Peña i Elías Torres, arquitectes

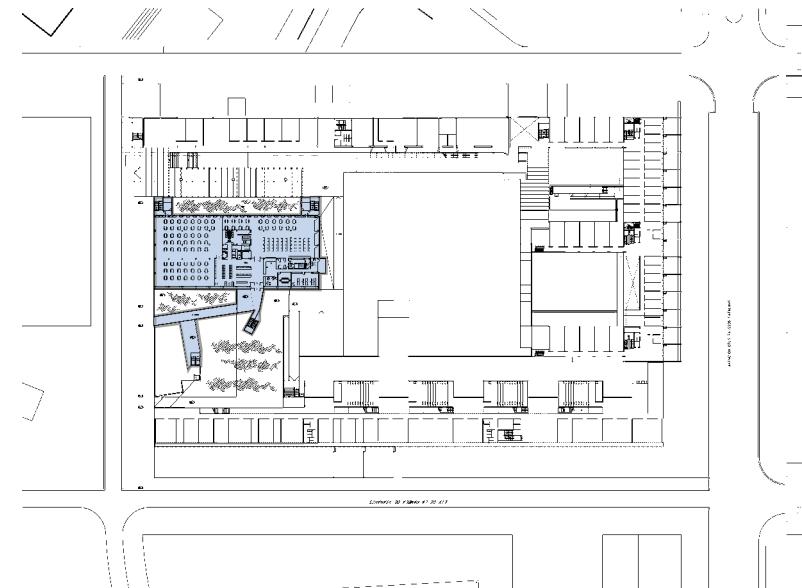
▲ Axonometria, vista des del sud

■ Biblioteca i sales d'estudi per a la Universitat Rovira i Virgili

El Camp de Tarragona és una plana irregular que transita entre el mar i la serra del litoral. Està poblat d'ametllers, garrofers, oliveres i matoll de forest baixa. La belleza d'aquest paisatge, d'arrels clàssiques, li ve donada per l'esquerpa nervadura del pla de sòl i pel color verd fosc de la vegetació, en contrast clar amb un cel nítid de blau intens.

Als afers de Tarragona apareix un imperceptible promontori que coneugut amb el nom de Sant Pere Ses Celades, i no és altra cosa que un fragment del paisatge descrit. En el seu moment la universitat Rovira i Virgili va prendre la decisió d'instal·lar-se en aquest paratge. Una absurdament malla de carrers ortogonals és el primer acte d'urbanització fet en aquest lloc per transformar un tros de camp en un «campus universitari». Es tracta d'una retícula composta per dos o tres rectangles de grans dimensions que sembla més aviat treta d'un tros de ciutat de mitjan segle XIX que no pas el resultat de plantejar un àmbit d'espais interrelacionats i fluids que vagin articulant les diferents edificacions procurant que el resultat interpreti l'ús a què està destinat i s'integri amb les lleis naturals del lloc.

► Rampa de acceso

▲ Emplaçament segons avantprojecte

■ Library and reading rooms for the Universitat Rovira i Virgili

The countryside around Tarragona is an irregular plain that runs between the sea and the littoral range. It is planted with trees (almond, carob and olive) and lowland scrub. The beauty of this landscape, with its classical origins, lies in the harsh nervure of the plane of the ground and the dark green of its vegetation, in marked contrast to a clear, intensely blue sky.

On the outskirts of Tarragona there is an almost imperceptible promontory known as Sant Pere Sescelades, which is none other than a fragment of the landscape described above. At a given moment, the Universitat Rovira i Virgili made the decision to settle in this spot. An absurd grid of a street grid was the first act of urbanization carried out in this place to transform a piece of countryside into a university campus. It is a grid comprised of two or three large rectangles that seem more like a piece of the 19th-century city than the result of planning a sector of fluid, interrelated spaces that connect the various buildings, with the idea that the result should interpret the intended use and fit in with the natural laws of the place.

■ Biblioteca y salas de estudio para la Universidad Rovira i Virgili

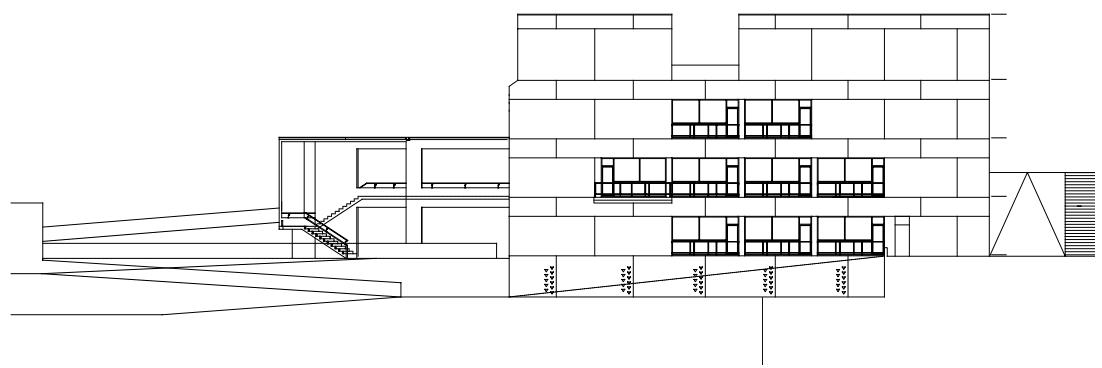
El campo de Tarragona es una planicie irregular que discurre entre el mar y la sierra del litoral. Está poblado de almendros, algarrobos, olivos y matorral de monte bajo. La belleza de este paisaje, de raíces clásicas, viene dada por la arisca nervadura del plano de suelo y por el color verde oscuro de la vegetación, en claro contraste con un cielo nítido de azul intenso.

En las afueras de Tarragona aparece un imperceptible promontorio que se conoce como Sant Pere Sescelades y no es otra cosa que un fragmento del paisaje descrito. En su día, la Universidad Rovira i Virgili tomó la decisión de instalarse en este paraje. Una absurdamente malla de calles ortogonales es el primer acto de urbanización realizado en este lugar para transformar un trozo de campo en un campus universitario. Se trata de una retícula compuesta por dos o tres rectángulos de grandes dimensiones que antes parecen un trozo de ciudad de mediados del siglo XIX que el resultado del planteamiento de un ámbito de espacios interrelacionados y fluidos que vayan articulando las distintas edificaciones, con la intención de que el resultado interprete el uso a que va destinado y se integre con las leyes naturales del lugar.

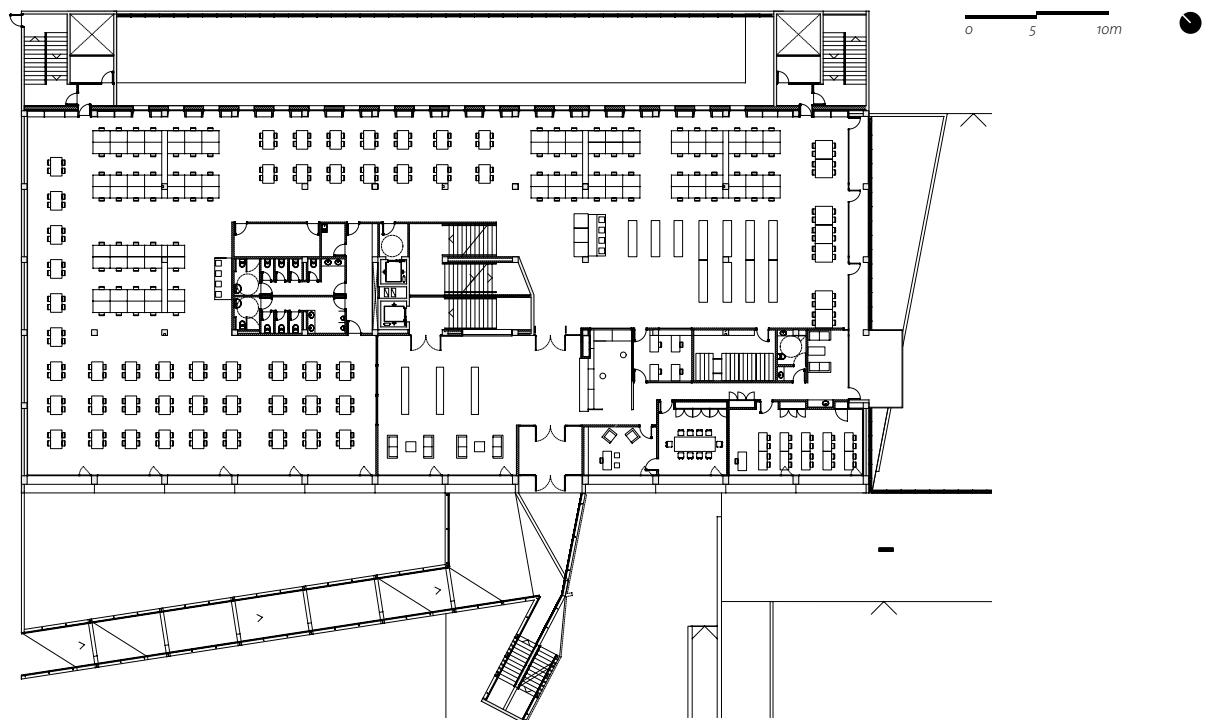

LOURDES JANSANA

► Façana interior

► Planta 2, accessos

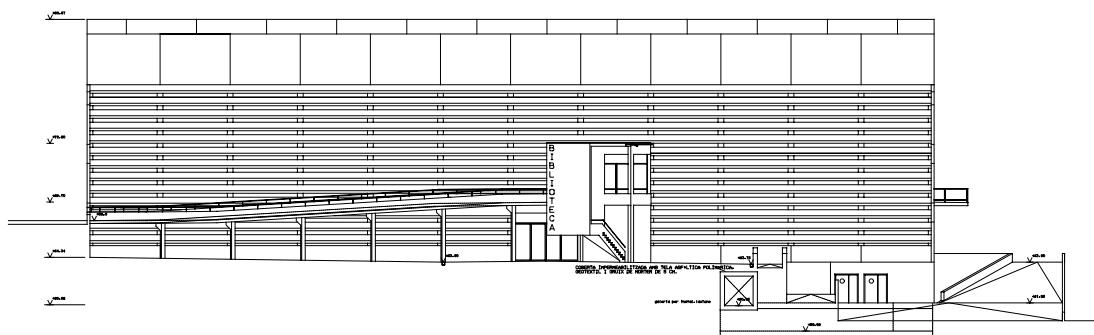

▼ Façana interior

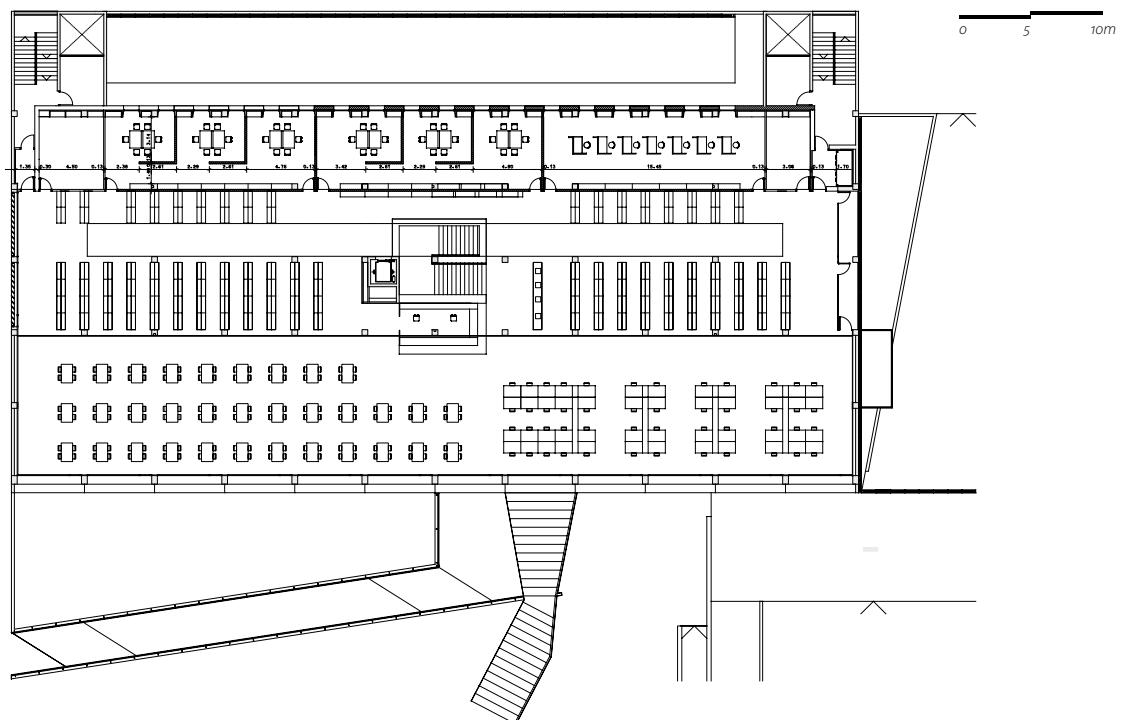

LOURDES JANSANA

► Façana lateral d'accés

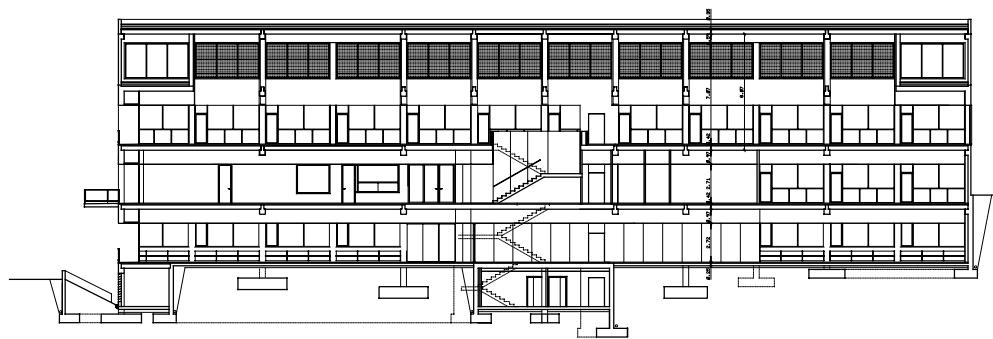
► Planta 3

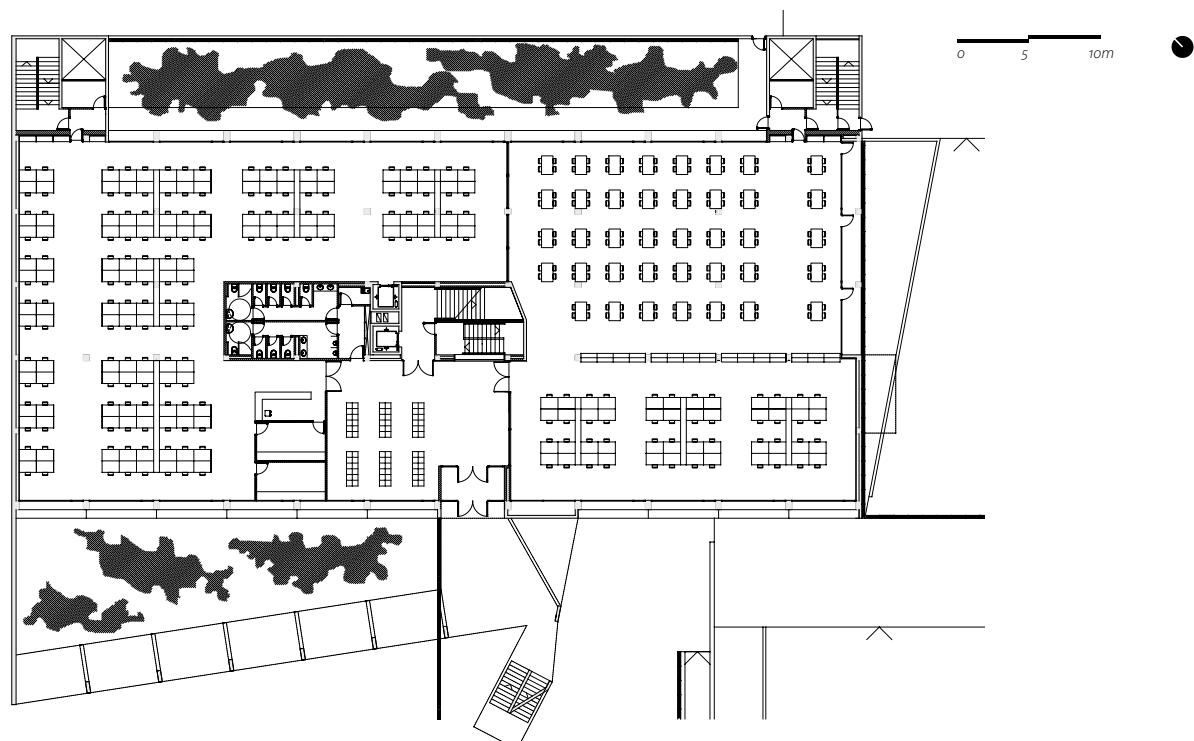
▼ Cantonada oest

► Secció longitudinal

► Planta 1, nivell pati interior

Els edificis, disposats en estricta ordre reglat, es disponen resseguint les alineacions dels vials perifèrics. Tot l'espai lliure es relega a l'interior, com si fossin patis d'illa. El resultat s'assembla més a una hàbil operació immobiliària d'arrel especulativa, d'aquelles anomenades d'alt nivell, que a un recinte universitari. En unes condicions així, tot esforç de l'arquitectura es mostra insuficient per corregir aquest efecte. Els arquitectes, armats amb els seus millors coneixements i desitjos, pugnen, cadascun d'ells, per significar el seu edifici de la resta en una espècie de carrera que no porta enllloc.

En un dels últims recintes que queden per emplenar ha d'ubicar-se una biblioteca universitària. Els autors del projecte renuncien a entrar en aquest joc i amb una decisió exemplar de modèstia es repliquen entorn del programa i les mesures del solar. Que serveixi com a exemple d'aquesta actitud l'elemental volumetria paralelepípedica amb què es concreta la massa edificada, o la renúncia a disposar l'accés principal ni pels vials exteriors ni pel pati d'illa, aprofitant per a aquest episodi un dels espais laterals sobrants.

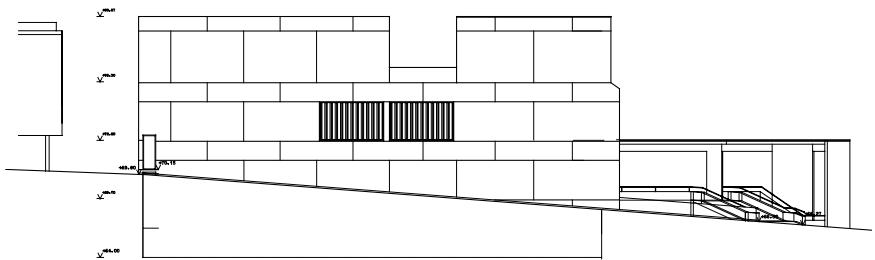
The buildings, arranged in strict order, are laid out along the peripheral roads. All free space is brought into the interior, like a courtyard in the middle of a street block. The result is more like a skilful property development for speculative purposes—one of those “luxury complexes”—than a university campus, and the best efforts of the architecture are powerless to correct this effect. The architects, armed with their finest knowledge and wishes, each fight to make their building stand out from the rest in a kind of race that leads nowhere.

One of the last areas remaining to be occupied is earmarked for a university library. The authors of the project refuse to play along and, with a decision that is exemplary in its modesty, fall back on the brief and the measurements of the site. Examples of this attitude are the elementary parallelepiped volume that forms the built mass and the refusal to arrange the main entrance on the outer streets or in the courtyard, having recourse instead to one of the available side spaces.

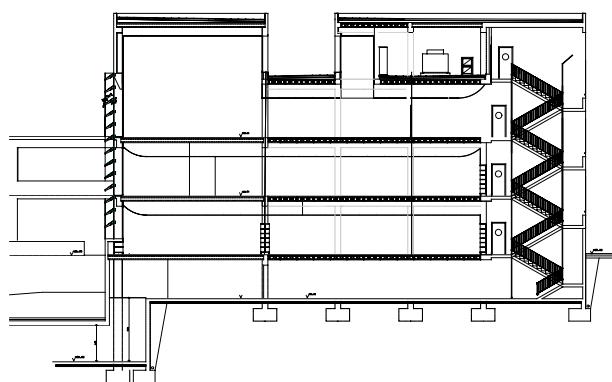
Los edificios, dispuestos en estricto orden reglado, se disponen resiguiendo las alineaciones de los viales periféricos. Todo el espacio libre se relega al interior, como si de patios de manzana se tratara. El resultado se asemeja más a una hábil operación inmobiliaria de raíz especulativa, de esas llamadas “de alto standing”, que a un recinto universitario, y todo esfuerzo de la arquitectura se muestra insuficiente para corregir este efecto. Los arquitectos, armados con sus mejores conocimientos y deseos, pugnan, cada uno de ellos, por destacar su edificio del resto en una especie de carrera que no lleva a ningún sitio.

En uno de los últimos recintos que restan por llenar debe ubicarse una biblioteca universitaria. Los autores del proyecto renuncian a entrar en el juego y, con una decisión de modestia ejemplar, se repliegan en torno al programa y a las medidas del solar. Sirva como ejemplo de esta actitud la elemental volumetría paralelepípedica con que se concreta la masa edificada, o la renuncia a disponer el acceso principal por los viales exteriores o por el patio de manzana, aprovechando para este episodio uno de los espacios laterales sobrantes.

▲ Façana a carrer

▲ Secció transversal

0 5 10m

Nivell 3, pis

Nivell 2, accés

Nivell 1, pati interior

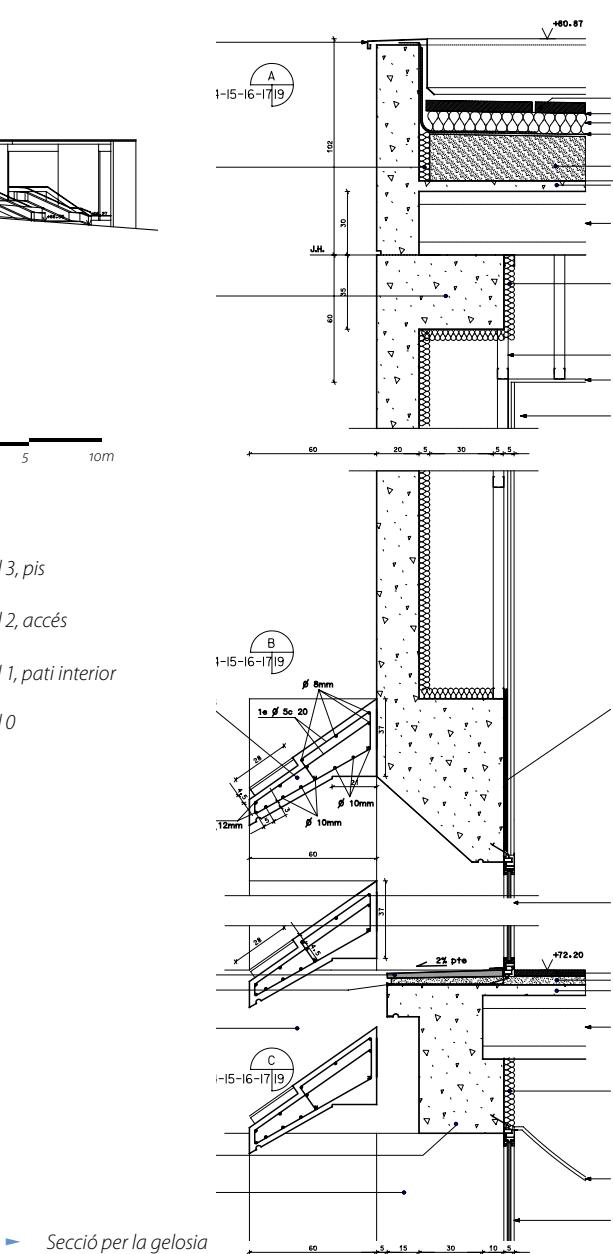
Nivell 0

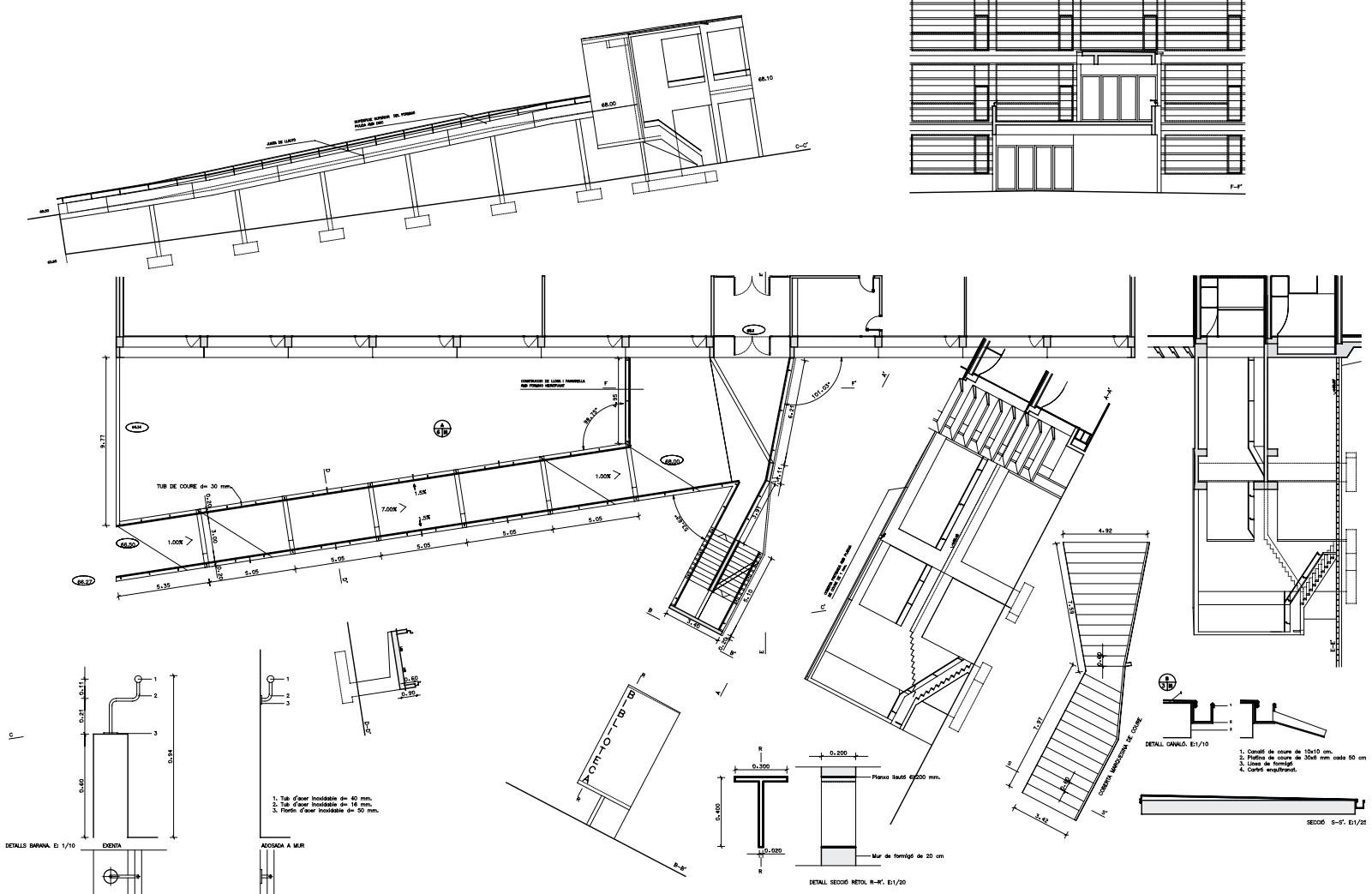
▼ Façana sudoest

LOURDES JANSANA

► Secció per la gelosia

L'actitud amb què s'afronta l'edifici suggereix la figura d'un sofert caragol al qual li ha tocat viure al terrat d'una cinquena planta, o sigui, en una d'aquelles terrasses ecològiques de gespa, on l'animal, sabedor de l'artificialitat de l'entorn que trepitja, no té possibilitat d'évadir-se. Aquest paral·lelisme s'observa, per exemple, en el tractament de la façana sud de l'edifici, la que mira al pati d'illa: es tracta d'un pla llis, sobri, elegant i austero, que es conforma amb un conjunt de finestres que no fan altra cosa que mirar l'espai lliure amb absoluta indiferència, evitant tenir-hi qualsevol tipus de relació.

Tot el perímetre exterior es resol amb un únic material: formigó blanc vist sobre plafons fenòlics, i del mateix material són la gelosia de la façana a ponent, la passarel·la i les escales que serveixen d'accés. Les fusteries reforeses del pla de façana, o sigui, relegades a un segon terme, es mostren com buits als murs de formigó. La seva disposició sembla obeir al criteri de buscar llum allà on els requeriments interiors ho necessitin. El resultat no amaga gens ni la sobrietat amb què es resol el projecte ni la subtil incomoditat que el lloc provoca.

The approach brought to the building suggests the figure of a long-suffering snail whose fate it is to live on a fifth-floor roof on one of those ecological grass terraces from which the animal, aware of the artificiality of its surroundings, is unable to escape. This parallel can be seen, for example, in the treatment of the building's south-facing façade, overlooking the courtyard at the centre of the block: it is a smooth, sober, elegant, austere plane made up of a series of windows that merely look out at the open space with absolute indifference, avoiding any kind of relation with it.

The exterior of the whole perimeter is addressed using a single material: bare white concrete on phenolic panels. The same material is used for the latticed west-facing façade, the walkway and the entrance steps. The recast metal frames in the plane of the façade, relegated to the background, are displayed like openings in the concrete walls. Their arrangement seems to respond to the criterion of seeking light where it is required by the interior. The result does not conceal in the slightest the sobriety with which the project is addressed or the subtle discomfort caused by the place.

La actitud con la que se afronta el edificio sugiere la figura de un sufrido caracol al que le ha tocado vivir en la azotea de una quinta planta, o sea, en una de esas terrazas ecológicas de césped, de donde al animal, sabedor de la artificialidad del entorno que pisa, no le es posible evadirse. Este paralelismo se observa, por ejemplo, en el tratamiento de la fachada sur del edificio, la que mira al patio de manzana: se trata de un plano liso, sobrio, elegante y austero, que se conforma con un conjunto de ventanas que no hacen otra cosa que mirar al espacio libre con absoluta indiferencia, evitando cualquier tipo de relación con él.

Todo el perímetro exterior se resuelve con un único material: hormigón blanco visto sobre paneles fenólicos. Del mismo material es la celosía de la fachada a poniente, la pasarela y las escaleras que sirven de acceso. Las carpinterías refundidas del plano de fachada, relegadas a un segundo término, se muestran como huecos en los muros de hormigón. Su disposición parece obedecer al criterio de buscar luz allí donde los requerimientos interiores lo precisen. El resultado no esconde ni un ápice la sobriedad con que se resuelve el proyecto ni la sutil incomodidad que provoca el lugar.

▲ Interior planta 1

L'edifici és de tres plantes, i per això accedir-hi lateralment i des de la planta central és un encert. El decalatge entre els plans exterior, de carrer, i interior, de pati d'illa, ho permet. La suau rampa lateral compleix aquesta funció, desplaçant la porta al centre de l'edifici. Els usuaris, una vegada a dins, minimitzen els recorreguts.

L'interior sembla obeir exclusivament a criteris de funcionalitat. L'organització és elemental en benefici d'optimitzar-ne la flexibilitat. La zona central de la planta està ocupada per accessos, escales i zona d'emmagatzematge de llibres i serveis, i així allibera de servitud els paraments exteriors. Les sales de lectura es disposen en grans recintes adossats a les façanes laterals, d'est i oest, i reben llum creuada que prové de fronts opositats: de l'exterior i mitjançant un repliegament de la coberta. La il·luminació natural és òptima i tot just requereix, en hores baixes, aportació elèctrica.

Què més podria dir-se d'un edifici que respon amb eficàcia a la seva raó de ser i al que ha de servir sense que s'hi apreciïn gestos innecessaris, a excepció, és clar, d'una crítica en silenci al que es fa al seu al voltant?

Moisés Gallego

The building has three floors, making entrance from the side into the middle floor the best option, facilitated by the staggering of the exterior street planes and the interior courtyard planes. The gently sloping side ramp meets this function, displacing the doorway to the centre of the building. Once inside, the users minimize their routes.

The interior appears to exclusively obey criteria of functionality. Its layout is elementary with a view to optimizing flexibility. The centre of the floor plan is occupied by entrances, stairways, book stacks and services, freeing up the exterior facings. The reading rooms are laid out in large areas built against the east and west side facades, and receive daylight from different directions, from outside and by means of a fold in the roof. Natural lighting is optimum and at its minimum barely requires electric lighting.

What more can be said of a building that responds efficiently to its reason for existing and its functionality without the intervention of unnecessary gestures, with the exception, obviously, of the silent criticism of what is going on around it?

Moisés Gallego
Translated by Elaine Fradley

El edificio es de tres plantas, por lo que acceder lateralmente y desde la planta central es un acierto. El decalaje entre los planos exterior, de calle, e interior, de patio de manzana, lo permite. La suave rampa lateral cumple este cometido, desplazando la puerta al centro del edificio. Los usuarios, una vez dentro, minimizan los recorridos.

El interior parece obedecer exclusivamente a criterios de funcionalidad. Su organización es elemental en beneficio de optimizar su flexibilidad. La zona central de la planta está ocupada por accesos, escaleras, zona de almacenaje de libros y servicios, liberando de servitud los paramentos exteriores. Las salas de lectura se disponen en grandes recintos adosados a las fachadas laterales, de este y oeste, y reciben luz cruzada que proviene de frentes opuestos, del exterior y mediante un repliegue de la cubierta. La iluminación natural es óptima y apenas requiere, en horas bajas, de aportación eléctrica.

¿Qué más podría decirse de un edificio que responde con eficacia a su razón de ser y a su funcionalidad sin que se aprecien gestos innecesarios, a excepción, claro está, de una crítica en silencio a lo que se está haciendo a su alrededor?

Moisés Gallego
Traducido por Kico Reyes

Biblioteca, sales d'estudi i aules específiques, Universitat Rovira i Virgili, Sant Pere Sescelades, Tarragona

Es projecta una plaça com a espai públic de relació entre la biblioteca i el futur edifici de serveis, com a punt de referència per als fluxos d'estudiants que hi accediran des de diferents direccions. La biblioteca s'encaixa en l'àmbit de la parcel·la més gran com un edifici compacte, d'escàs volum, perquè la seva presència deixi en bones condicions l'edifici que es projecta en la mateixa parcel·la. S'accedeix a la biblioteca des de la planta situada a la cota 64 mitjançant una escala i a peu pla des del carrer del Mig.

La disposició de les àrees del programa funcional obedeixen als requeriments sol·licitats en les bases. Les sales d'estudi i informàtica es disposen a la planta d'accés i a la planta inferior. La biblioteca està repartida entre la planta baixa i la planta superior.

La presència de llum natural ha sigut un dels propòsits del projecte, així com la disposició de plantes amb una geometria que possibiliti la màxima flexibilitat en l'organització de les distintes àrees. Els tancaments de l'edifici estan atents a un control d'assolellament sense renunciar a la il·luminació de l'interior. Només la façana nord-est manca de protecció solar.

La sala principal de la biblioteca s'organitza com una planta lliure amb finestrals a l'exterior en tres de les façanes, per obtenir una bona relació amb l'exterior, i amb una gran claraboia que garanteix la il·luminació natural del centre de la planta. Es preveuen dos espais per a les instal·lacions, al nivell inferior i a la coberta —al costat de la claraboia—, protegits i destinats a situar les màquines de climatització.

Es planifica un edifici construït en formigó blanc vist per l'exterior. A l'interior es projecten arrimadors fins a 1,50 m. Es farà servir un material fàcil de mantenir (fusta, ceràmica, etc.) als paraments verticals i la resta anirà enguixada i pintada. El cel ras i els sostres es preveuen de gran absorció acústica. ♦

JAMLET

Library, study rooms and lecture halls, Universitat Rovira i Virgili, Sant Pere Sescelades, Tarragona

The plan is to design a square as a public space, connecting the library and the future service building and serving as a reference point for the flow of students who will come into it from different directions. The library slots in to the larger plot as a small volume compact building, so its presence does not interfere with the new building planned for the same site. The library can be reached from the floor at a level of 64 m by a staircase and from the Carrer del Mig, a street on the same level.

The layout of the different functional areas is in keeping with the requirements outlined in the brief. The computer and study rooms are situated on the entrance floor and the lower floor. The library is split between the ground floor and the upper floor.

The use of daylight is one of the key features of the project, along with the geometrical layout of the different floors that allows maximum flexibility for organising the different areas. The facings of the building are designed for a controlled use of sunlight without dispensing with interior lighting. Only the northeast facade has no sun protection.

The main room of the library is open plan with large windows looking out of three of the facades to ensure a good relationship with the exterior and a large skylight which ensures natural lighting at the centre of the floor. Two protected spaces for the installation of heating and air-conditioning equipment are planned, one on the lower level and the other on the roof, next to the skylight.

The building will be finished with white concrete visible from the outside. The interior walls will have skirting boards in easy to maintain materials (wood, ceramic, etc.) of up to 1,5 m and the rest will be plastered and painted. The ceilings and roofs will have a high level of sound absorption. ♦

JAMLET

Translated by Elaine Fradley

Biblioteca, salas de estudio y aulas específicas, Universitat Rovira i Virgili, Sant Pere Sescelades, Tarragona

Se proyecta una plaza como espacio público, de relación entre la biblioteca y el futuro edificio de servicios, como punto de referencia para los flujos de estudiantes que accederán a ella procedentes de diferentes direcciones. La biblioteca se encaja en el ámbito de la parcela de mayor dimensión como un edificio compacto y de escaso volumen, para que su presencia deje en buenas condiciones al edificio que se proyecta en la misma parcela. A la biblioteca se accede desde la planta situada en la cota 64 mediante una escalera y desde la calle del Mig, que queda al mismo nivel.

La disposición de las áreas del programa funcional obedece a los requerimientos solicitados en las bases. Las salas de estudio e informática se disponen en la planta de acceso y en la planta inferior. La biblioteca en parte de la planta baja y en la planta superior.

La presencia de la luz natural ha sido uno de los propósitos del proyecto, así como la disposición de plantas con una geometría que posibilita la máxima flexibilidad en la organización de las diferentes áreas. Los cerramientos del edificio prestan atención a un control de soleamiento sin renunciar a la iluminación del interior. Solamente la fachada noreste carece de protección solar.

La sala principal de la biblioteca se organiza como una planta libre con ventanales al exterior en tres de las fachadas para obtener una buena relación con el exterior y con una gran lucerna que garantiza la iluminación natural desde el centro de la planta. Se prevén dos espacios para las instalaciones, en el nivel inferior y en la cubierta, junto a la lucerna, protegidos y destinados a situar las máquinas de climatización.

Se proyecta un edificio construido en hormigón blanco visto desde el exterior. En el interior se proyectan zócalos de hasta 1,50 m de un material de fácil mantenimiento en los paramentos verticales (madera, cerámica, etc.), el resto enyesado y pintado. Cielo raso y techos de gran absorción acústica. ♦

JAMLET

Traducido por Kico Reyes

▼ Façana sudoest, accés

LOURDES JANSANA

▲ Sala de lectura

▼ Sala auxiliar de lectura

LOURDES JANSANA